

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 „ — „
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 12 frt — kr.
 Negyedévre . . . 3 „ — „

Megjelenik minden nap a hétévi és ünnep utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáca u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, április 7.

Nagypéntek.

Az emberiségnek számra nézve még mindig kisebbik, de műveltségre, erőre, hatalomra hasonlíthatatlanul nagyobbik fele gyásznapot ül. Megváltója halálának évfordulati napján templomba siet, hol egyszerű, de megható gyászszertartást rendeznek a Kálvária áldozatának emlékére.

És méltó, hogy megüljék e napot, melyen befejeztetett az emberiség megváltása, befejeztetett az Isten fiának kinszenvedése.

A bűnbeesett ember nem volt képes eleget tenni bűnéért, nem volt képes kiengesztelni a megbántott Istent, nem volt képes felszabadítani magát az átok súlyos következményei alól.

Istentől eltávolodva mindinkább elmerült az ember a bűnök és bűnös szenvedélyek ocsmány fertőjébe. Istent a föld porában kereste, embertársaiban ádáz ellenséget látott s a leggyalázatosabb erkölcstelenséget erénynek tartotta.

És nem volt, aki felvilágosítsa tévedéséről, nem volt, aki kivezesse a sötétség rémes országából. A legjobbak és legbölcsebbek Socrates, Plato és Aristoteles, kik a tudománynak tündöklő csilagai voltak, az emberiség erkölcseinek javításához, embertársaiknak boldogításához egy porszemmel sem járultak.

A könyörülő Isten megkönyörült az emberen. Négyezer évi várakozás után

egyszülött Fiát küldte a földre, hogy működésével és szenvedésével megváltsa az emberiséget.

Ez a nagy mű lett befejezve 19 századdal ezelőtt a Kálvárián.

És a kereszt tövében áldás, szeretet, boldogság, jólét, béke, műveltség fakadt.

* * *

Az emberi társadalom ismét tévutakra tévedt.

Mintha egy új pogányság szelleme nehezedett volna eszére és szívére, Istent a föld porában keresi, embertársaiban ádáz ellenséget lát s az erény elvesztette előtte becsét.

Magasabb rendeltetését szem elől tévesztve a földieket tekinti végcéljának. Bálványuk, törekvésüknek, fáradozásainak célja a pénz, a vagyon. Abban az örületes hajszában, amelyet ezért folytatnak az emberek nem tekintenek semmire. Embertársaikat, testvéreiket vak, lelketlen eszköznek tekintik, kikkel azonban mindent megengednek maguknak. Ha a másik miatta koldusbotra jut is, nem törődik vele annyit sem, mint a régi pogányok, kik a circus porondjára, vadállatok elé hurczolták rabszolgáikat és az új keresztényeket, hogy gyönyörködjenek azok kinjaiban. A törvényeket csak addig tartják meg, amíg félniök kell a földi igazságszolgáltatás sujtó kezétől.

Ennek a pogány szellemnek, mely eleintén csak egyes tudósok könyveiben mutatkozott, de csakhamar elhatott a sivár önzésre alapított közgazdasági rend-

szerek következtében tönkrejutott és emiatt elégedetlenné lett elemekhez is, — ennek az új pogány szellemnek fanyar gyümölcsei régóta érezhetők lettek társadalmunkban. Mindenki a társadalom válságáról, forrongásáról beszél, s a komolyan gondolkodó fők kutatják a szabadulás útját.

Pedig nincs más itt, mint amelyet a Kálvária áldozata jelölt ki számunkra.

Béketűrő megnyugvás és — áldozatkész, testvéri szeretet.

A felfeszített Istenember szavával és példájával ezt hirdette, halálával megerősítette s a keresztben szerzett kegyelmével ennek teljesítését megkönnyítette, lehetővé tette.

Ma, midőn az ő sirját látogatjuk s eszünkbe jut tanítása és példája, — merítsünk erőt annak követésére.

Népgyűlés Nagyváradon.

Mig Bécsben minden áron azon igyekeznek az irányadó körök, hogy kvóta dolgát, így, vagy úgy, de végre mégis nyélbe süssék; s mig B á n f f y-ék mindenképpen puhitják a kebleket, hogy annak keserves %-nak a piluláit beadogadhassák a jó magyarnak, — szóval mig mindenütt folyik az előkészület a kritikus pillanatra, addig a reakció már is jelentkezik. Mert, hogy nem kedves dolog nekünk ez a kvóta-história, az bizonyos és nincs rá kilátás, hogy valaha is kedves legyen. És a mint ez tény, úgy tény az is, hogy nagyon jó helyre apellál az ellenzék, mikor országos akciót indít a kvóta-ügy ellen.

Nincs is más eszköze arra, hogy hatható-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az orosz közbelépés 1849-ben.

Hegyesi Márton: Az 1848—49-iki harmadik honvédszázalaj története cz. most megjelent művéből.

A muszka interventiót itten csak annyiban akarom érinteni, hogy azon hiedelem téves voltát igazoljam be, mintha a muszka interventiónak az osztrák kabinet általi elfogadtatása a függetlenségi nyilatkozatnak lett volna következménye. Ezt oly egyének is hiszik, kiknek szava méltán nagy súlylyal bír mindenki előtt, ki ezen korszak történelmével foglalkozik, például id. Gőrgy István tisztelt barátom a mi részünkön,* és báró Welden tábornoszernagy, az osztrák volt fővezér, a másik részről, ki azt is önmegtágadólag s Ramminggal polemizálva, beismeri, hogy az osztrák sereg orosz segély nélkül felettünk nem lett volna képes győzedelmeskedni.** Vannak ugyan történelmirők, kik azt hirdetik, hogy a függetlenségi nyilatkozatot megelőzte a muszka csár által oda kínált fegyveres segélynek az osztrák kabinet általi elfogadtatása. De ezt. különböző

* Id. Gőrgy István 1848—49-ből II. 441.

** Welden: Episoden aus meinem Leben. 104—106.

tényekből levontan csak kombinálják, a nélkül, hogy ezen állítás igazolására bármilyen pozitív tény is képesek lennének felhozni. Horváth például azt mondja, hogy ha valaha az osztrák kabinet ide vonatkozó jegyzőkönyve napvilágra kerül, aligha nem április 12-ike fog abból az interventio végleges elfogadásának napjával kitűnni, mint a mely napon történt az ezen lépést hevesen ellenző Stadion miniszter elméjének megzavarodása.* Ez a conclusio hamis praemissából indul ki, mert Rogge Valér szerint a Stadion betegségét a mértéktelen élet és kőjélvezetek okozták.** És mégis közel járt a valóhoz ez a combinatio.

A valót Orosz-nak fentebb már említett munkájából tudjuk meg, mely az orosz levéltári adatok teljes felhasználásával s azoknak a mellékletekben a levéltári szám megjelölésével való hivatolásával világítja meg ezen eddig homályban maradt kérdést, maga a munka 546 lapot és 14 térképet s ezen kívül a mellékletek még 118 lapot tartalmazván.***

A mellékletek 4-ik lapján van közölve ki-

* Horváth: Magyarország függetlenségi harca. III. 15.

** Rogge: Az 1848-iki reactio és ellenforradalom 51.

*** Orosz: Opiszanie vengerszkoj vojnü 1849 goda.

vonatlag ezen könyvben gróf Medem orosz bécsi követnek gróf Neszszelrode orosz külügyminiszterhez 59 szám alatt az 1849. évi április 1/13-áról keltezett következő sürgönye:

»Épen most adtam át és közöltem Schwarzenberg herczeggel a márczius 25-én (új számítás szerint, tehát április 6-án) kelt és ama kérelmére vonatkozó sürgönyt, hogy Galiczia határainak legfenyegetettebb pontjain tekintélyes haderőt pontosítsunk és hatalmazzuk fel e csapatokat szükség esetében s a kormány megkeresésére arra, hogy osztrák területre lépjenek és a lázadás gyors elnyomására közreműködjenek.

»Utasítva voltam excellentiád által, hogy tudassam a miniszterelnökkel, miszerint az óhajtott összpontosítás már megtörtént, az utóbbi kérelmet illetőleg pedig arra, hogy feleséges souverainem nevében azt válaszoljam, miszerint az erdélyi szerencsétlen események egyszer mindenkorra bebizonyították ő Felsőge előtt, hogy a részleges segély mennyire kompromittáló lenne a csapatokra és hatálytalan az Ausztria által oly erélylyel védett úgryre nézve.

»A csár tehát csak a következő feltételek mellett teljesítheti az osztrák kormány kívánalmát:

Aranyi és Róth

Nagyvárad, Zöldfa-utca 36.

A tavaszi idény beálltával ajánlják a legjobb minőségű fekete, barna és zöld czipókat a legolcsóbb árban. — Valódi „Ita“ és „Pichler“-féle kalapokat. — Nyakkendő különlegességek,

kész fehérneműek a legszebb kivitelben.

san fellépjen; mert hiszen a parlamentben abszolút kisebbségben vannak a függetlenségié, de ha az országos közhangulatot sorompóba tudja állítani valami kérdés ellen, akkor mégis csak súlyt szerez annak a felfogásnak, a mit valamely politikai kérdésben politikai elvül vall.

Bizonyosan így gondolkodik a függetlenségi párt elnöke, Kossuth Ferencz is, mikor az ország legnevezetesebb gócpontjain, az első rendű vidéki városokban népgyűlést akar tartani és mikor így óhajtja zászlaja alá toborzani az ország zömének, a népnek jóakarátát, véleményét és hangulatát, mint ütőkártyát.

Tény az, hogy az első lépést erre vonatkozólag már meg is tette. Annál biztosabban mondhatjuk ezt, mert a kiszemelt vidéki városok egyike éppen Nagyvárad, a hol szintén mozgalmas demonstrációkra van kilátás.

Kossuth Ferencz ugyanis levelet intézett a függetlenségi párt elnökeihez, még pedig az elsőrendű vidéki városok függetlenségi pártjai elnökeihez.

Igy azután a nagyváradi függetlenségi párt elnöke Szokoly Tamás is levelet kapott. Levelet, Kossuth Ferencztől, a mely levélben felhívják őt és pártját a kvóta-kérdéssel szemben állást foglaló ante-akcióra. Az állás-foglalás formája természetesen nem is lehet más, mint népgyűlés útján történendő tiltakozás. Erre a népgyűlésre és ennek közel jövőben bekövetkező napjára kér felvilágosítást Kossuth Ferencz.

Természetes dolog az is, hogy az ilyen kérdésre nem lehet más a felelet, mint a közeli terminus meghatározása.

Hiszzen a készség megvan reá. Annál is inkább, mivel az idea maga, tüntetni a kvóta, s még inkább a Lajtán-túl ellen, nagyon hálás és kedves. S ha még hozzátesszük azt is, hogy a tervbe vett népgyűlésre Kossuth Ferencz maga is lejön, Bartha és más korifeusai a függetlenségi pártnak, — úgy hisszük, hogy minden előjel arra vall, hogy nagyszabású népgyűlésre van kilátásunk, talán már a jövő hét valamelyik napján.

Eddig a dolog előzménye, a mely körülbelül fait-accomplí.

De még van valami más is.

Vajjon nem lóttek egy kissé túl a czélon Kossuthék mikor éppen most akarnak demonstrálni, ily módon, mikor az április 11-én úgy is küszöbön álló országos tüntetéseket még egygyel szaporítani akarják.

Nem arról van szó, hogy a kérdés maga nem lenne haladéktalanul aktuális, nem is arról van szó, hogy lenne sok meggondolásra ideje a függetlenségi pártnak, ha akcióba akar lépni; de igeris arról van szó, hogy a formát választotta meg helytelenül.

Bajos dolog, utczán demonstrálni akkor mikor — okkal, oktalanul — úgy is demonstrálnak, de nagyon sokat.

Ami jó azt helyesnek tartjuk, tegyék, de számoljanak azzal az eshetőséggel, hogy baj is lehet a dologból. A sok bába között el ne vesszen a gyerek, az idea, meg a jogos forma. Mert azután, a mi azon túl van, csakis illuzorius lehet, de érdemleges soha.

A hatalom hamar beleavatkozik az ilyen illuzorius dolgokba és akkor oda mind az a mit építettek, amin fáradoztak és a mit szándékoztak.

Ez az a dolog fordulópontja és mikor ezeket elmondtuk nem azért mondtuk, mintha ellene lennénk az ideának, de igenis azért, mert a forma és az időpont semmiképen nem helyes.

Nem az!

—i.

Közigazgatási élet.

Nagyvárad város közigazgatási bizottságának ülése.

Tegnap délután tartotta meg Nagyvárad város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését.

Beöthy László főispán elnöke alatt jelen voltak: dr. Bulyovszky József polgármester, Sipos Orbán kir. tanfelügyelő, Papp Miklós pénzügyigazgató, Láncoz Tóbiás kir. főmérnök, Dus László v. főügyész, Rácz Mihály v. főjegyző, Lázár Márton kir. alügyész, dr. Grósz Albert, dr. Berkovits Ferencz, Frankó

Endre, dr. Grámm Károly, Mihelji Adolf, dr. Vári Szabó Béla, Némethy Károly.

Első sorban a polgármester havi jelentését olvasta fel a főjegyző. A közegészségügyre és közbiztonságra vonatkozó adatokat már közöltük.

A közadók befizetésének eredménye az elmúlt hóban nem volt kedvező, amennyiben 2584 frt 90 krral kevesebb kincstári adó folyt be, mint februárban.

Márczius hó folyamán kiadatott 28 új iparüzletre igazolvány, megszűnt 14 iparüzlet.

A jelentésnek az ügy forgalomra vonatkozó kimutatása örvendetes adatokat tartalmaz a hivatalok tevékenységére vonatkozólag.

Tudomásul vették a jelentést.

Sipos Orbán kir. tanfelügyelő előterjesztette, hogy a gör. kath. tanítóképezdét megtekintette; a felszerelés és taneredmény megfelelő, de a helyiség hiányos. Felsőbb helyre jelentést tett. — Megtekintette a r. kath. tanítóképezdét. A helyiség megfelelő, a taneredmény kiváló. A negyedik évi tanfolyam azonban még most sincs életbeléptetve. — A községi polgári leányiskolában a taneredmény és tanerők kitűnőek. — A jelentést tudomásul vették; éppen így a többi szakelőadók nemleges jelentéseit is.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a február havi adóbefizetések végeredménye kedvezőtlen volt. Többeknek halasztás és részletfizetésre engedélyt adtak.

A felolvasott miniszter leiratok már mind közöltettek annak idején.

Nagyvárad város a vásárvámjövdelem után mintegy 7000 frt jövedelmi adóval rovatott meg. Mivel a vásárvám jövedelmét közúti és más hasonló czélokra fordítja a város, az adó tárgyaltalan s így annak törléseért fordult a város a pénzügyminiszterhez. A miniszter utasította a nagyváradi kir. pénzügyigazgatót, hogy vizsgálja felül, vajjon elfogadhatók-e a város által összeállított kiadási tételek s tegyen jelentést. A pénzügyigazgató akként nyilatkozott, hogy Nagyvárad fel lesz mentve a vásárvámok után fizetendő jövedelmi adók alól. — Örvendetes és megnyugtató tudomásul vették.

Dr. Bulyovszky József polgármester előterjesztette, hogy a Bonai-kuthoz vezető utra

a) hogy azon hadtestek, melyek hivatalosan lesznek átlépni a határt, elég nagyok legyenek arra nézve, hogy önmagukban is megfeleljenek a rájuk váró feladatnak;

b) hogy e hadtestek ne egyesíttessenek az osztrák csapatokkal, melyek rendezésre maradnának és szaporítanak a Windischgrätz herceg hadseregét. Azon előnyön kívül, melyet ebből Ausztria vonna, e viszonylat folytán kikerülhetők lennének a hadsereg különböző és a nem ugyanazon országhoz tartozó tábornokok vezénylete alá helyezett csapatai közötti surlódások.

A czár azt hiszi, hogy ez az egyedüli mód biztosítani azon katonai működések sikerét, melyért a mi segélyünk kéretett; következőleg ezek az egyedüli feltételek, melyek alatt azt neki megadni lehetséges.

Élénk elégtétellel ösmervén el felséges uramnak amaz állandó vágyát, hogy az osztrák kormány az általa vivott közdelemben segélyre legyen, Schwarzenberg herceg kijelentette előttem, hogy ő tökéletesen méltányolja a czár által felállított mindkét feltételt és azokat kormány nevében köszönettel (avec empressement) elfogadja.

Mindenben teljesen a czári kormányra bizván a közreműködés katonai részleteinek és módjának szabályozását, Schwarzenberg herceg, vonatkozással azon hadműködési tervezeti javaslatra, melyet szerencsém volt 57. számú jelentésemmel megküldeni, csupán azon óhaját fejezte ki, hogy a czári hadcsapatokból egy elégséges hadrész rendelkezésük ki operálni

Bukovinán és a tihuczai szoroson át Besztercze és Maros-Vásárhely irányában, hogy így végre összeköttetésbe jöjjön azon hadosztályok működésével, melyeket a mi kormányunk vélné annak idejében Brassón át Erdélybe beütendőknek.

Az alkalmazandó csapatok számára nézve az elnök miniszter azt véli, hogy 40 ezer főnyi létszám körülbelül megfelelne a helyi viszonyoknak és elégséges lenne megvalósítani a kitűzött célt. Egyébként e pontra, valamint a többiekre nézve is az osztrák kabinet azon nézetben van, hogy a czári kormánynak teljes szabadságot és független intézkedési jogot enged.

E diplomáciai okmány tehát minden kétségen kívül igazolja, hogy Schwarzenberg herceg már ápril 13-án kijelentette kormánya nevében, hogy a felajánlott orosz segélyt a czár által kikötött feltételek mellett elfogadja. Igaz ugyan, hogy ő még akkor is azon véleményében volt s azt ki is fejezte, hogy elég lenne körülbelül 40 ezer ember.

De erről Miklós czár, mint ugyanazon munka Mellékletek című része 5-ik lapján levő válasza mutatja, tudni sem akart.

A czár ezen irata következőleg hangzik: »Az osztrák kormány kérelme ugy, a mint előterjesztve van, sokkal ingadozóbb, mintsem hogy én abba jelenleg beleegyezhetném.

»30 ezer orosz (miért 30 ezer? hiszen a fenti okmány szerint 40ezeret említett Schwarzenberg) nem hatolhat át a levegőn Erdélybe, ez csak a fejedelemségeken és Galicián keresztül lehetséges. Én régen tudattam az osz-

trák kormánnyal, hogy ha óhajtja a mi segélyünket, az csak Galiczia felől történhetik, mert csak ez oldalról rendelkezhetem elég erővel. A fejedelemségekben csak azon tartományok megszállásának speciális szükségére elengedhetlenül kívánt számú csapatok vannak.

»Most, midőn az események a legkedvezőtlenebb fordulatot vették Erdélyben, annál sürgősebbé válik, hogy mielőtt az új operációkat megkezdjük, a mennyire lehetséges, a leghetőbb valószínűséggel biztosítsuk a sikert.

»En ajánlatba hozom első sorban Bukovinának és Galiciának csapataim által való megszállását, a szám megállapítása nélkül, így felszabadítván az ezen tartományokban elszállásolt osztrák csapatokat. Remélem, hogy ezek csatlakozhatnak a magyarok és erdélyiek ellen rendelt osztrák csapatok maradványaihoz. Mi lennénk azok tartaléka. Ha azonban ez nem lenne elégséges a felkelés elnyomására, óvatosan benyomulhatnánk a siker minden valószínűségével, be lévén rendezve a hegyek lábainál s ekképen rendelkezvén biztosított hadműveleti alappal.

»Ez az én kifejezett akaratom, ezen kívül nem tehetek és nem teszek semmit.

»Ajánlatba hozom, hogy Berg tábornok küldessék Varsóba, a tábornagygyal a részleteket megbeszélendő, a ki aztán őt Olmützbe küldheti, hogy elvigye az én válaszomat, ott megmagyarázza az én indokaimat és ha az osztrák kormány azokat igaz értékükben méltányolva elfogadná, Varsóba egy érdemes és

felvett 500 korona kevés az ut fenntartására, s javaslatára a törzskönyvelési alaptól 1600 korona hitel átruházást szavaztak meg.

Még több apróbb adóügyet, felebbezést intéztek el s az ülés véget ért.

Országos tanító-egyesület.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 7.

A magyarországi tanítók országos bizottsága ma délelőtti tartotta alakuló közgyűlést a VI. ker. felső-erdősori elemi népiskola tornatermében.

A gyűlést Lakits Vendel elnök nyitotta meg, lelkes szavakkal. Régi óhajtásunk teljesül — ugymond — a tanítók és tanító-egyesületek szövetségének létesítésével. Jól tudjuk, hogy az egyesülésben rejlik az erő, azért akartunk egyesülni már régebben is. De mások nem akarták, hogy erősek legyünk. Volt idő, amikor az egyetemes tanítógyűlés megtartását is beakarták tiltani s azzal fenyegetőztek, hogy rendőrökkel veretik szét, ha egybehívjuk. Mi azonban a fenyegetés dacára is egybehívtuk, megtartottuk az egyetemes tanítógyűlést, mely hasznára vált a hazai népoktatásügynek és becsületére a magyar tanítósnak.

Az idők megváltoztak; szebb, derültebb napokra virradt a tanítósnak s alapos reményünk van arra, hogy anyagi helyzetünk is jobbra fordul nemsokára. Hálát adunk a jószágos Istennek, hogy olyan vezért adott hazai közoktatásügyünknek, aki munkatársainak nevez bennünket, aki őszinte szót vár tőlünk, aki nem zárkózik el kívánságunk elől, aki cselekvésre, az egyesületi életben való munkásságra serkent bennünket s maga sürgette az erők egyesítését, a tantó tömörülését; aki érdekeinknek úgy a törvényhozó testületben, mint a felelős kormány tanácskozásaiban legerősebb védelmezője, képviselője és előmozdítója.

Ez a lángelméjű, nagyerejű, nemesszívű államférfiu Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter (Éljenzés), alkotmányos érzületű, jó királyunknak bölcs tanácsadója, kedvelt híve, a magyar felelős kormánynak erős oszlopa.

Sajnálattal említi fel azután, hogy még nem mindegyik tanító-egyesület csatlakozott a bizottsághoz, kivált a felekezeti egyesületek maradtak eddig távol. Pedig célunk elérésére sohasem kínálkozott alkalmasabb idő, mint a jelenlegi. Meg kell azért ragadnunk az alkalmat, ha boldogulni akarunk.

Itt az ideje, hogy felhagyjunk a rimázkodással; követelni is van már jogunk. Követelni kell nemcsak erkölcsi elismerést, amiből megélni nem tudunk, hanem tisztességes anyagi ellátást is. A 300 frtos fizetési minimum nem maradhat törvényben a tanítósnak szegényfoltjának, legalább is 600 frtra kell felemelni, valamint a nyugdíjügyet is méltányosabb alapra fektetni.

Ezért kell mindnyájunknak — felekezeti, nemzeti és az iskola jellegére való tekintet nélkül — tesvári kezét fogni és összeszorítani. Ezt remélve és várva a még addig tőlünk távol maradt egyesületek csatlakozását, a már sorakozott és velünk egyesült testületeknek az előlegezett bizalomért köszönetet mondva, megjelent képviselőtársaimat igaz szívvel, kartársi szeretettel üdvözlöm s a közgyűlést ezzel megnyitom. (Éljenzés.) Indítványozom, hogy szeretett miniszterünket a következő távirattal üdvözljük:

«A magyarországi tanítók országos bizottságának ma tartott közgyűlése hódolatteljes tisztelettel üdvözlö Nagyméltóságodat, hazai közoktatásügyünk lánglelkű és nagyérdemű vezérét és áldásos működésére Isten áldását kéri.»

Az indítványt lelkesen fogadták.

Ezután Péterfy Sándor kir. tanácsos hosszabb felolvasást tartott, méltatván az 1848-iki eseményeket. Esetelte a szabadságharc előzményeit, a forradalom kitörését, a felelős kormány megalkotását, az újból kitört küzdelmeket, míg 1867-ben kistűtött a béke napja. Előadását fohászszal fejezte be, a mindenható áldását kérve a magyar hazára.

Hajós Mihály terjesztette elő ezután titkári jelentését, amely mindenekelőtt konstatálja, hogy az országos bizottságot az V. egyetemes tanítógyűlés küldötte ki, feladatán tűzvé, hogy a határozatokat végrehajtsa és a tanítóegyesületek szövetségét életre hívja. El-

mondja azután az országos bizottság eddigi tevékenységét. Végül megemlékezett a bizottság egyik érdemes tagjának, Szathmáry György min. tanácsosnak haláláról. A szövetségbe eddig 52 tanító-egyesület lépett be.

Néhány kisebb jelentőségű indítvány letárgyalása után megalakították a tiszti kart. A választás eredményét csak délután hirdetik ki.

Előfizetési felhívás!

Az új negyedév küszöbén bizalommal lépünk olvasóink elé s kérjük, támogassák tovább is munkánkat, törekvésünket.

Programra, hangzatos ígéretekre nincs szükség. Lapunk iránya ismeretes mindenki előtt. Isten, király, haza a mi jelszavunk. A hazafias és keresztény elvek védelme a célunk. Pártoktól, klikkektől függetlenek vagyunk.

A szocializmus rohamos terjedése arra int bennünket, hogy a társadalmi bajok tanulmányozására nagy gondot fordítsunk. Eddig is éber figyelemmel kísértük nemcsak ezt a mozgalmat, hanem az ipar és közgazdasági életnek minden nyilvánulását, lesz gondunk reá a jövőben is. A főváros és a vidék első rendű irói tollából származnak széles körben feltűnést keltett cikkeink.

Lapunk élénkítésére mindent elkövetünk. Távirati rovatunk, országgyűlési tudósításunk bármely vidéki lappal kiállja a versenyt.

Tárczáink előkelő színvonalon állnak, érdekesen, elevenen vannak írva, de a jó ízlést sohasem sértik. Közkeveltségű tárczairónk gárdája naplónapra növekedik.

Előfizetőinknek mindjobban gyarapodó tábora, lapunk befolyásának növekedése, jele annak, hogy a közönség felkarolja és támogatja azt az irányt, melyet nem magánérdek, hanem a közérdek vezet.

A »Tiszántul« az országnak egyik

bizalmas osztrák tisztet vibet, hogy az a tábor-szernagy mellett maradjon, s vele, szabályozva együttműködésünk részleteit, melyet én azon pillanattól fogva mindazon erővel támogatni fogok, melylyel a gondviselés kezéből rendelkezem.

»Ime, ez az utolsó szó!«

Hogy mikor kelt Miklós czár ezen irata: az e munkában megemlítve nincsen, de azt megjegyzi a szerző, hogy ez a hadügyminiszter levéltárában 13. szám alatt van elhelyezve, megjegyezve már előbb azt is, hogy Medem gf. iménti sürgönye ugyanott II. 4712. szám alatt van.

Közli továbbá a 6-ik lapon ugyanezen levéltárból és szintén az elhelyezési szám felemelésével Medem gf. Pászkevic*) herczeghez ápril 9/27-éről intézett sürgönyének következő kivonatát:

»A helyzet nehéz és csalhatatlanul elvész a kedvező alkalom kevés idő alatt, ha egy diverzió nem történik a lehető legrövidebb határidőben elégséges erőnek elküldése által, mely a Kárpátok felől Krakkótól délre fenyegetné a lázadókat. Mert Galiczia most egészen ki van ürítve, pedig ottan rögtön elégséges számú csapatokat kell egyesíteni. A zavar ebből következőleg rendkívüli. S ha nem jó gyors

orvosszer, a veszély végzetessé válhat. Ez orvosszer csak az a segély lehet, melyet mi nyújthatunk egy hadtest közvetlen beküldése által, mely Krakkótól és Galicziából a mysloviczzei és jordanowi uton keresztül Magyarországra az Arva völgybe és innen a zólyomi (Sohl) uton át a Vág völgybe nyomulna, mint azt már esetlegképen jelezte Welden tábornok az ápril 3/15-iki jelentéséhez csatolt jelentésben.

»Schwarzenberg herczeg esdekelve kért engemet, hogy hívjam fel fenségedet a tekintetben a kért rendeletek kiadására. Minden késedelem a segélynyújtásban a legkomolyabb komplikációkat idézhetné elé, a monarchia érdekeinek romlására, melyekről a mi felséges szoverainünk kinyilatkoztatta, hogy azokat közősen akarja Ausztriával megvédeni, kinek szüksége van Magyarországnak paczifikatójára, mely az ezen ország és a hozzá csatolt tartományok nyugalma ellen irányult forradalmi üzemek tüzhelyévé vált.«

Ez okmány igazolja, hogy ennek keletkezőtekor, ápril 21-én minden nehézség el volt hártva az orosz intervenciót illetően, mert különben az osztrák külügyminiszter csaknem kérette volna esdekelve az orosz fővezért a segélynyújtás gyorsítására. Világos tehát, hogy Miklós czár fentebb közölt iratának meglett a kívánt hatása és Schwarzenberg herczegnek el kelle hallgatnia azon véleményével, hogy elégséges lenne 40 ezer oroszra Erdélybe küldése és magát egészen az oroszra bízni, oly módon, a mint az április 13-án formulázott, melyet

különben is, mint láttuk, a kormánya nevében még akkor köszönettel elfogadott.

Az orosz intervenció elfogadását az osztrák kormány a hivatalos »Wiener Zeitung« május 1-i számában tudatta hivatalosan. S már másnap, május 2-án Legedics osztrák tábornok Krakkóban ünnepélyesen dobszóval tudatta a közönséggel, hogy az oroszok felvonulóban vannak.***) A »Wiener Zeitung« közleményében egy szóval sincs indokolva az orosz intervenció elfogadása a függetlenségi nyilatkozat kimondásával, holott kétségtelen, hogy azt ezzel lehetett volna legjobban megindokolni; tehát maga az a tény, hogy a függetlenségi nyilatkozat hivatalosan nem hozatik fel az orosz intervenció indokál, már magában véve teljesen jogossá teszi azon feltevést, hogy akkor még a bécsi kabinet a függetlenségi nyilatkozat kimondásáról tudomással nem bírt.

De ez nemcsak feltevés, erről van egy pozitív bizonyíték is. Az aulicus Mailáth Antal gróf szerint ugyan***) az április 14-iki függetlenségi nyilatkozat híre csak május 2-án, tehát 18 nap mulva jutott el a császári államkancelláriába s ez által másnap, május 3-án tétetett közzé akkori organumának, az »Oesterreichischer Korrespondent«-nek 101-ik számában. Így és csak ekkor értesültek a bécsiek a függetlenség proklamálásáról, mint ezt Magenit Arthurnak, Anglia bécsi megbízottjának május

* Közli Chownitz is »Geschichte der ung. Revolution« című munkája. II. k. 259. lapján.

** Schlesinger: Aus Ungarn. 325.

*** Neuere Geschichte der Magyaren. II. 231.

* Az orosz neveket mi többnyire — igen helytelenül — a német leírás után írjuk, szerintem az a helyes eljárás, ha mi azokat a cyrill betűknek megfelelő magyar betűkkel írjuk; ezért írom én így a Pászkevic nevet s szerintem így is kell azt s nem másképpen, magyarul írni.

legolcsóbb napilapja. Előfizetési áraink a következők:

A kiadóhivatalban átréve:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyed évre	2 frt — kr.
Helyben házhoz kordva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyed évre	2 frt 50 kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	12 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Április 9. Jogügyi szakbizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.
 Április 11. Az 50 éves évforduló ünnepe s rendkívüli városi közgyűlés.
 Április 11. Biharmegyei diszközgyűlése d. e. fél 11 órakor.
 Április 11. Nagyváradi városi diszközgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Nagypéntek.** A keresztény világ mérhetetlen gyászt ül ma, a Megváltó halálának emlékeztérére. A keresztény hívő lelke ott esügg a Golgothán, hol az Istenember iszonyú kínok után lehajtá fejét és kiadá lelkét. Elzarándokolunk a templomokba s imánk felszáll a Magasságbélihez. A megbánás, a magába szállás nagy napja ez; előlkbe tolul önkéntelen is az örökigaz: memento mori. Minden, az ékességeitől megfosztott oltár, az orgona nélküli bánatos dallamu énekek, odabilineselik a hívő lelkét a szent kereszthez, melyen az Ur érettünk kiszenvedett. — A nagypénteki isteni tisztelet is sokban különbözik a más napokon tartatni szokottaktól. Így nem tartanak teljes misét, csak az u. n. »csónka misét,« *cousecratio* nélkül. Ma délelőtt 9 órakor a székesegyházban a növendékpapok a Passiót éneklék s *Lindenberg* János papnöv. lelkigazgató szent beszédet mond. A váradi-olaszi plebánia templomban a szertartás után *Dencs* János cz. kanonok predikál. Jó idő esetén délután 3 órakor körmenet megy a Kálváriára, a hol *Pákh* Emil s. lelkész tart

4-ről *Palmerston* lordhoz küldött jelentése is kétségen kívül igazolja.*)

A fenti okmányokkal és adatokkal azt hiszem mindenkit meggyőzőleg beigazoltam, hogy a függetlenségi nyilatkozat csakugyan nem szerepelt azon okok között, melyek az osztrák kabinettet az orosz intervenció elfogadására indíták.

Fegyvereinknek egymást követő fényes győzelme s az osztrák kabinet azon elvakultsága melylyel, hogy örült álmát, a magyar királyságnak Ausztria tartományává való bekebelezését a márczius 4-iki octroy alapján feltétlenül keresztül vigye, inkább az orosz czár karjaiba dobta a büszke Ausztriát, mintsem hogy Magyarországgal becsületes békében transzignáljon, — voltak egyedüli okai az orosz intervenció Ausztria általi igénybevételének. Hiszen, mint bekezdő soraiban a hivata os orosz munka írja, már márcziusban, mindjárt az olmtüzi merénylet után, az orosz czárhoz fordult az osztrák kormány katonai segélyért a magyar forradalmárok ellen, egyelőre ugyan csak azért, hogy a galicziai és bukovinai határon orosz csapatok vonassanak össze, a melyek szükség esetén a felkelés elnyomására az osztrák tartományokba benyomulhassanak.**

Ne terheljük tehát illetéktelenül ezzel is azt a szerencsétlen conceptiójú függetlenségi nyilatkozatot, van annak a nélkül is elég bűne.

* Correspondence etc. 193.

** Bericht über die Kriegs-Operationen der russischen Truppen gegen die ungarischen Rebellen im Jahre 1849.

gyászszoneklatot. A körmenet csak jó idő és járható ut esetén megy fel a Kálváriára, ellenkező esetben a templomban lesz a litánia és szent beszéd. — A Szent László templomban dr. *Vucskics* Gyula plebános tartja a szertartást s utána az egyházi szoneklatot, a Passiót a képezdészek éneklék. — A v. velencei plebánia templomban délelőtt 9 órakor *Gabriely* Lajos plebános predikál. Délután ugy itt, mint a Szt. László templomban *Jeremiás* siralmait. — Szent sir lesz felállítva a székesegyházban, a három plebánia templomban, az irgalmasok, premontrai rendűek, Orsolya zárda és kapuczinus zárda templomában.

* **Szeretet lakoma a bibornoknál.** Ősrégi szokás, hogy a püspök Nagycsütörtökön, az utolsó vacsora emlék ünnepén Üdvözítőnk példájára, össze gyűjti papjait maga köré, hogy lehetőleg együtt töltsék e nagy napot. Ez évi Nagycsütörtökön hiányzott a főpap papjai közül, mert betegsége kötve tartja még az ország fővárosában, hová magasabb kötelességei szólították. Helyette *Nogáll* János felsz. püspök volt, ki a bibornok táviratát felolvasta az egybegyűlt papság előtt. A távirat magyarra fordítva így hangzik:

Betegségem által tartóztatva, fájó szívvel gondolok püspöki székhelyemre, hol szívemhez nőtt papjaim és Krisztusban testvéreim a legmagasztosabb mysterium emléket ünneplik; nélkülem, ki oly vágyódással volnék közöttük. Üdvözölje kérem Méltóságod nevemben őket és kérje részemre ájtatos imáikat, ki változatlan őszinte szeretettel vagyok, áldásomat küldve *Schlauch* kardinális.

E távirat kapcsán *Nogáll* püspök meleg szavakban tolmácsolta az egyházmegyei papság őszinte szeretetét, ragaszkodását és halálját a gyöngélgédő főpap iránt, kinek mielőbbi teljes felgyógyulását mindnyájan őszintén óhajják s érette buzgón imádkoznak.

Mint legilletékesebb forrásból értesülünk, a bibornok-püspök betegsége nem ad aggodalomra okot, sőt az erős hűlésen túl van már, de a tavaszi idő szeszélyes voltára való tekintetből még nem engedheti meg orvosa a hosszabb utazást.

A bibornok ebédjén részt vett *Nogáll* János püspök, mint a bibornok helyettese. *Belopotoczky* Kálmán tábori püspök ki az ünnepet celebrálta titkárával *Bidik* tábori lelkészszel, a káptalan és a kebelbeli papság, a világi és szerzetesek mindnyájan.

* **A múzeum megnyitása.** A régészeti egyelet választmányának határozatához képest a muzeum *husvét vasárnap* újra megnyílik s a már ismert feltételek mellett a közönség rendelkezésére áll. Ezuttal ismét több ujdonsággal fog szolgálni a közönségnek, még pedig látható lesz benne az eddigieken kívül: egy *freskótöredék* (Sz. Ágoston) a váradi székesegyházból, egy érdekes *oklevél-gyűjtemény* (négy tárlóban), mely a magyar oklevél írás fejlődését tünteti elénk IV. Bélától napjainkig.

* **Lemondott az állásáról.** Dr. *Hertskó* Adolf, a biharmegyei közkórház segédorvosa, ezen állásáról lemondott.

* **Az első oszt. aljegyzői állás.** A pályázati kérvények beadásának határideje szombaton d. u. 5 órakor jár le. A pályázók között előreláthatólag erős pártja lesz *Istvánffy* István vármegyei tb. aljegyzőnek, ki már több mint egy és fél év óta szolgálja elismerés mellett a vármegyei közigazgatást. — A már említett pályázókön kívül reflektál az állásra *Kalmár* Lajos városi fogalmazó, ki már be

is adta pályázatát. *Kalmár* egyike a város legszorgalmasabb törekvő tisztviselőjének, ki felebbvalóinak teljes megelégedését bírja.

* **Diszes temetés.** Nagy és mély részvét mellett helyezték örök nyugalomra b. e. *Hann* László bádigos iparos, az Iparos kör elnökének hült tetemeit. A derék férfiú temetésén óriási közönség volt jelen; ott voltak az iparkamara, az ipartestület, az iparoskör tagjai testületileg, százakra menő számmal. A gyászszer-tartást *Dencs* János cz. kanonok végezte segédlettel. Az üveges gyászkozsira helyezett nehéz érezkoporsó mellett a temetkezési intézett dísztestőreinek kívül díszbe öltözött városi hajduk léptettek. Az impozáns gyászmenet az olasz-i nagytemetőbe vonult, hol örök pihenőre tették a derék polgárt. A diszes temetést *Veisz* Lovits Adolt és fia temetkezési intézete rendezte. — Mint értesülünk, az elhunyt tetemes vagyonából 4000 forint hagyományozott az elaggott iparosok menházának.

* **Fehér husvét.** Súlyomkezőn — mint tudósítónk írja — ma éjjel nagy havazás volt. Fél méternyi hólepel. A népre nagy csapás, mert krumplit, zabot már elültették, illetőleg elvetették. Attól lehet tartani, hogy minden kifagy. Nagy csapás volna a szegény népre különösen a múlt évi rossz termés után. Még mindig havazik. Szomorú husvét elé nézünk.

* **Mikorra kell az adót kifizetni?** A törvény értelmében akik április hó 15-ig nem fizetik le előző évi kincstári adójukat, nem vétetnek be a következő évi választók névjegyzékébe. Felhívjuk adófizető polgárainkat, hogy az elmúlt évről hátralékos kincstári adójukat április hó 15-ig annál inkább fizessék le, mert ellenkező esetben választói jogukat elvesztik.

* **Egy hazánkfia diadala.** Megint becsületet szerzett a magyar névnek egy hazánkfia. *Dimant*-ban (Belgium) április hó 1-én és 2-án nagy galamb-lövészet volt, a melyen az első díj 5000 frankot tüztek ki. A díjlovést természetesen óriási publikum nézte végig. A versenybe 37 belga, 8 angol, 3 francia, 2 olasz, 1 amerikai és 1 magyar vettek részt. Az első díjhoz feltétlenül azt tüzték ki, hogy az első nap 4, a második nap legalább is 8-at, összesen tehát 12 galambot löjjen minden pályázó, már t. i. aki nyertes akar lenni, még pedig minden lövésre egyet-egyet. Az első napon csupán 14 oly lövész akadt, a ki galambot lött; ezek közül azután csak 7-nek sikerült a második nap 8 galambot löni. Már most ez a 7 champion versenyre kelt egymással. Leghamarabb *L. de Lunden* (belga) esett ki közülök a ki a 14-ik galambot hibázta el, aztán *Verdavaiss* (francia), *Roest* báró (belga), akik a 15-iket hibázták el; utoljára a híres angol lövész: *Roberts*; aki a 16-ik galambot hibázta el, s a ki így megkapta a 300 frankos negyedik díjat. Maradt tehát még három versenyző; mind a három felvitte 20 galambig. Az első rendű három champion közt ezután felosztották a megmaradt 4700 frankot. A ritka jó lövészek pedig ezek: *Jean de Lanoy* gróf (belga), *Stawley* Bearca (angol), és *Marsch* János (magyar). *Marsch* az úgy nevezett *Picper-féle* fegyverrel lött és töltenyeihez a német találmányú »Troisdorfi« löport használta.

* **Aki meglopja a saját anyját.** A csendőrség a múlt napokban egy elvetemült leányt tartóztatott le, aki meglopta a saját édes anyját, míg távol volt hazulról. *Balokán* Annának hívják a leányt, aki anyjával özv. *Balokán* Györgynével már évek óta ellenséges viszonyban él. Most néhány nappal ezelőtt az öreg tehetetlen asszony elment hazulról, volt valami dolga a szomszédban. A leány észre vette azt és bement anyja szobájába ott a zárrakat lefeszítve elloptott az anyjától 15—20 forint készpénzt és körülbelül ugyanennyiértékű ruhákneműt. A csendőrség azonban a leányt csakhamar elfogta, aki ugyan mindent tagad, de a bűnjeleket a lakásán megtalálták. A leányt átadták a belényesi járásbírósnak.

* **Gondatlan kocsis.** Mihálló községben a múlt napokban tűz lárma ébredt fel a falu népe. A tűz Vajda Zoltán földbirtokos telkén volt, akinek az istállója égett. A tűz megállítására elkövettek mindent, azonban a házból mitsem lehetett már megmenteni, az egészen leégett, mintegy 200 frt értékben. A tűz után annak okát keresve a csendőrség megállapította, hogy a tűz a kocsis Csollás Juon gondatlanságából keletkezett, aki a lámpát az istállóban égve hagyta. A gondatlan kocsis ellen a vizsgálatot megindították.

Legújabb és legfinomabb kalapok megérkeztek Angolországból a tavaszi időnyre Roth M. utóda kalap és férfi divat üzletébe, ahol karlsbadi és pesti cipészek által készített cipők férfi és nő részére kaphatók. Férfi fehérneműk dus választék és méret szerint is kaphatók. 6-0

A petróleum áldozata.

— Megégett cselédleány. —

A bonczházban összegeve fekszik egy fiatal, még alig 15 éves cselédleány, aki áldozatul esett vigyázatlanságának.

A szerencsétlen leány szaporította azok számát, akik a petróleummal való könnyelmű bánásmódnak esnek áldozatul.

Csak néhány héttel ezelőtt történt városunkban az utolsó ilyen szerencsétlenség s tegnap este ismét egy másik történt.

A szerencsétlenségnek háttere is sötét mint maga az egész eset. A házbéliek ugyanis, akik szemtanúi voltak a jelenetnek, a helyett, hogy a szerencsétlen leány segítségére siettek volna, akit idejében még meglehetett volna menteni, elhagyták s a leány az udvar közepén összegegett mindnyájok szeme látára. Ez az, ami még borszasztóbbá teszi ezt a szerencsétlenséget.

A szerencsétlenségről a következőket írja a helyszínén járt tudósítónk:

Tegnap este fél nyolcz óraker a Körözs-utca 554. sz. házbán sikoltás hallatszott.

A házbéliek kisétek az udvarra s az udvaron éppen akkor esett össze egy égő alak, akin a ruha még ekkor is égett.

Borszasztó szivdermesztő látvány volt az égő leány a nagy udvar közepén, amint hiába kiabált segítség után, mert senki sem akadt aki könyörült volna rajta. A jelenlevők e helyett siettek értesíteni a rendőrséget az esetről.

A rendőrség részéről a helyszínén meg is jelent Faludi Soma rendőr-örmester, azonban már nagyon későn arra, hogy a leányon segíteni lehetett volna, aki összegeve, holtan feküdt az udvar közepén, még akkor is mindenkitől elhagyatva.

A rendőrség emberei segíteni akartak a leányon, megvizsgálták, de az már akkor halott volt, porrá égett, úgy, hogy csak nehezen lehetett megállapítani azt is, hogy hol van a feje.

A derék örömester nem tehetett már semmi mást, minthogy előhozatta a hulla-szállító kocsi s a hullát beszállította a bonczházba, ahol ma megfogják vizsgálni, mert bonczolni nem lehet annyira össze van égve.

A hulla elszállítása után azon voltak a rendőrség emberei, hogy megállapítsák azt, hogy mi okozta a szerencsétlen leány halálát.

A rendőri nyomozás ez irányban eredménytelen maradt, mert a tűz keletkezésének szemtanúja nem volt, s így valószínűleg soha sem lesz kipuhatolható a tűz igazi oka.

Annyi bizonyos, hogy a tűz gondatlanságból keletkezett s egy össze tört lámpa arra

enged következtetni, hogy a szegény leány az égő lámpába akart petróleumot önteni, ami azonban nem sikerült neki. A dologban csak az a csodálatos, hogy a konyhai berendezés nem fogott tüzet.

A fiatal 15 éves cseléd leányt Marossán Annának hívták, aki egyetlen gyermeke volt egy szegény öreg asszonynak, aki azért hozta be leányát Varadra, mert tartani nem volt képes. A leány csak néhány héttel ezelőtt jött be és mindjárt kapott is helyet, Berkovits János fa ügynökénél, ahol mindenki megszerette a derék és becsületes leányt, ahol tegnapig hűségesen szolgált is, míg este a szerencsétlenség utol nem érte.

A leány özvegy édes anyját táviratilag értesítették a borszasztó szerencsétlenségről.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör választmányi ülése. A nagyváradi kath. kör választmánya szerdán délután tartotta rendes havi ülését. Dús László elnökolt; jelen voltak: dr. Karácsonyi János, dr. Mártonffy Bogdán, Tóth Márton, dr. Schweiger Ede, Gálbory Sámuel, Ragány János, Géczy Lajos, Stark Gyula, Gyalokay János, Gram Sylvester, Kelemen Kálmán, Beleznay Antal, Kádár János, Nozák Rudolf, Weidlich István, Jelinek Ferencz, Román József és Imrik Gusztáv titkár.

A könyvtárnok előterjesztésére, a szükséghez képest egy új könyvszekrény megrendelésére a könyvtárnokot felhatalmazták.

A Feketevasárnapon megtartott Oratorium sikerét örvendetesen vették tudomásul. A főrendező Beleznay Antalnak és a szereplőknek külön-külön névszerint jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Uj tagokul beléptek: Kovács Rezső, Rácz Pál, Ferencsik Ödön, Molnár István, Wolfram József, Harabula József.

Hann László elhunytát részvétellel vették tudomásul.

A kör tekepályája ügyével Kelemen Kálmánt bízták meg, hogy a pályának használata által nyújtson a tagoknak szórakozást.

Ezzel az ülés véget ért.

A 48-as népkör közgyűlése megtartva. A nagyváradi 48-as népkör rendes évi közgyűlése közben jött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztatott és így az f. hó 11-én azaz husvét másod napján hétfőn d. e. 11 óraker fog megtartatni a kör helyiségében. Ezen hirlapi közlemény utján tisztelettel felkéretnek a körtag urak, hogy a tisztújító közgyűlésen minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Tisztviselők választása. Az elnökség.

TANÜGY.

Tanítók segélyegylete.

A budapesti tanítók segélyegylete tegnap este tartotta dr. Várady Károly kir. tanfelügyelő elnöklete alatt, fenállása 25. évfordulójának évi közgyűlését.

A közoktatásügyi minisztert Zsilinszky Mihály államtitkár képviselte, jelen voltak még dr. Márkus Imre, Halász Ferencz osztálytanácsosok.

Várady Károly dr. elnöki megnyitójában melegen üdvözölte a kormány képviselőjét, szép beszédben emlékezett meg az egyesület megalapítójáról Zichy Antal főrendiházi tagról és munkatársairól, akik közül Péterfy Sándor kir. tanácsos, Szetriczer Lajos, Tanos Imre, Roller Mátyás igazgatókat, akik a közgyűlésen jelen voltak, szives ovációban részesítették.

Ezután Zsilinszky Mihály államtitkár üdvözölte az egyesületet s állandó gyarapodást és virágzást kíván a nemes czélt szolgáló egyesületnek.

Waller Károly titkár olvasta fel Wlassics miniszter Csáky Albin gróf volt miniszter, a budapesti (budai) tanítóegyesület és az izr. orsz. egyesülettől érkezett üdvözölő iratokat;

előterjesztette továbbá titkári jelentését, a mely meleg szavakban emeli ki Zichy Antal érdemeit és jelenti, hogy az egyesület vagyona 6345 frttal gyarapodott, illetve 50.000 frtra emelkedett; végül javasolja, hogy a közgyűlés Hajnal Adolf iskola-igazgatónak és Feld Zsigmond szinigazgatónak az egyesület buzgó támogatásáért köszönetet fejezi ki, mely indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Elfogadta a közgyűlés továbbá azon indítványt is, hogy az egyesület megalapítójának nevére Zichy Antal alapítványt létesít szorgalmas tanítók részére ösztöndíjjal.

Az igazgató-tanácsba megválasztottak rendes tagokul: Kafka Károly, Léderer Albin, Léderer Károly és Rátkay Rezső; póttagokul: Kramer Gusztáv, Mikolák Kálmán; a felügyelőbizottságba: Jeng József, Schmidt Albin és Szabó József. Végül dr. Kerékgyártó Elek szép szavakban mondott köszönetet az elnöknek buzgó fáradozásáért.

A közgyűlést társas vacsora követte, melyen Zsilinszky Mihály államtitkár is részt vett; az első köszöntést dr. Várady Károly mondotta a közoktatásügyi miniszterre s annak nagytudományú képviselőjére, Zsilinszky Mihály államtitkár; utána az államtitkár szót emelt és megszokott remek ékesszólással éltette az egyesület buzgó elnökét és tisztikarát. Nagy László tanítóképzési igazgató és Senyei Ferencz iskolai igazgató ugyancsak az elnököt éltették, míg dr. Várady Károly, Hajnal Adolfot a buzgó gyűjtőt, majd ismét az államtitkár György Aladárt az önzetlen emberbarátot, Almási János igazgató pedig a tetterős titkár Waller Károly iskola-igazgatót éltette.

REGÉNY-CSARNOK.

ÜZLET és SZERELEM.

Némethöl: — plex.

62.

Rövid bensőség teljes imát, hálás fohászt bocsájtott a könyörülő, irgalmas Isten színe elé is, hogy fiát örökös gondviselésébe fogadta s megóvta attól, hogy az az ő makacs elfogultságának áldozata legyen. A lábbadozó beteg kimondhatlan lelki örömet és elégtételt érzett apja látogatásán és nagy megindulásán. A sziv redői közt kiolthatatlanul lappangó gyermeki szeretet szikrája lángra lobbant keblében s az érzések ezen melege és tiszta heve felejtet vele minden gyászt és keserűséget és boldogságában könnyezve szoritotta szívéhez atyjának reszkető kezeit.

Midőn Stendardó közel egy órai ottidőzés után bucsut vett viszontlátott gyermeke betegágyától szemei nedvesek voltak a meghatottságtól és ingadozva haladt le a szálloda lépcsőin. Mikor pedig a kereskedői ház elé ért és szemei a folyosón megpillantották az óriási nagy vasmérleget az emberi józanságnak, az enyém és tied pontos meghatározásának ezen hideg szimbolumát s eszébe jutottak azon hibák és tévedések, melyeket az életben anyagias gondolkodása, a rideg érdekhajászat miatt elkövetett s hogy mennyi bajt és veszedelmet hozott magára és családjára, hogy uralomvágyát, kirelhetetlen akaratoságát és daczos nagyra-vágyását magában elfojtani nem tudta, akkora csömör fogta el őt önmaga iránt, olyan erős undor az emberi önzés, akkora megvetés a kicsinyes hiúságok iránt, hogy vissza fordult a ház küszöbéről s újra kiment a rakpartra, ki a messze szabadba, hol a természet ölen, a magány jóléte csendjében keresett enyhületet háborgó indulataira.

A nap gyönyörűen sütött s midőn az üde rónák mesgyéin, nyiló szirmok és pacsirtadalok között végighaladt, úgy érezte, mintha a természet néma ajkán megszólalna a mindenség szelleme s mély értelmű intó szavakat suttogna fülébe: emlékezzél ember hitvány mivoltodra! — jusson eszedbe, hogy csak annyi vagy, mint a porszem a mindenség nagyságához, a természet változatos pompája és nagyszerűségéhez viszonyítva és tanulj alázatot, a Mindenható alkotó ereje, kiméletet és könyörületet annak egyforma teremtményei iránt.

Midőn az öreg Stendardó a szabadban tett sétájáról újult lélekkel és egész megkönnyeb-
bülten hazaérkezett, egy ritka, rég nem látott
kedves vendéget talált palotája szalonjában.
Gründerode Zsófiát, ki már rég óta türel-
metlenül várta őt.

Zsófia nem minden lelki furdalás és aggo-
dalom nélkül tette az utat a szenátor házáig.
A történetek után s miután nyílt levélben mon-
dott le Stendardó fiának kezéről, kissé ferde
helyzet volt rá nézve újból átlépni a régóta
elkerült házának küszöbét s újra versenyezni
az egyszer már eltaszított kezének birtokáért.
De ismer-e a szerelem akadályát? — látja, érzi-e
a szív, ami boldogító érzésének útjába áll?
— Vakon, öntudatlan erővel tör az előre, fel
egész a hervizmusig! . . . Örök igazságot fejez
ki és az emberi lélek titkos mélységéről szökken
fel a költő által oly szépen kifejezett gondolat:

Vak vagy, oh szerelem!
Fátyol van szemeden. . . .

(Foly. köv.)

Közönség köre.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon ösmérősök, jó barátok és egyle-
tek, kik felejthetetlen jó nagybátyánk végtisz-
tességén megjelenésökkel fájdalomunkon enyhítet-
tek, fogadják ez úton is őszinte köszönetünket.
Nagyvárad, 1898. április 7.

Hann-család.

TAVIRATOK.

A nagycsütörtöki lábmosás.

Bécs, április 7. (Saját tud. távirata.)
Ő Felsége ma délelőtt a Hofburgban a
szokásos szertartások után a főhercegek
és főhercegnők, a legfelsőbb udvari
méltóságok, Goluchowsky gróf, Kállay,
Thun, Wittek, Bylandt-Rheyolt minisz-
terek és számos katonai és állami méltóság
jelenlétében végezte a 12 aggastyán
lábmosását. A királyné ő felsége távol-
léte miatt az öreg asszonyok lábmosása
elmaradt, de azért ez utóbbiakat a szo-
kott módon gazdagon megajándékozták.

Titkolódzó szenátorok.

Budapest, április 7. (Saj. tud. táv.)
Washingtonban — állítólag — a sze-
nátorok esküvel kötelezték magukat,
hogy az izenet elhalasztásának valódi
okát nem fogják megmondani. — A
Mexicóban élő spanyolok külön legióban
szervezkednek és háboru esetén beron-
tanak Unióban.

Lábmosás a Mátyás-templomban.

Budapest, április 7. (Saj. tud. táv.)
A Mátyás-templomban ma délelőtt volt a
szokásos lábmosás, melyet a hercegprí-
más végzett fényes segédlettel. A 12 öreg
budai polgár legfiatalabbja 64 éves, éveik
összes száma 902. Új ruhát és egy zacskó
ezüst pénzt és jó ebédet kaptak.

A kubai ügy.

Madrid, április 7. (Saját tud. táv.)
Amint a Fabra-ügynökség jelenti, a béke
fenntartásának reménye növekedett. Ugy
hallatszik, hogy a Spanyolország és a
kubai felkelők között kötendő fegyver-
szünetre vonatkozó formulát megtalálták.
Ha ez a hír megerősítést nyer, akkor a
hivatalos lap holnap vagy holnapután
közli az erre vonatkozó decretumot. A

»Bizcaya« és »Almirante Oquendo« spa-
nyol czirkálók megérkeztek Portoricoba,
ahol további parancsokra várnak.

Budapest, április 7. (Saj. tud. táv.)
Madridból távirják: A regens királyné
proklamációját, mely Kubában fegyverszü-
netét hirdeti, ma vagy holnapra várják.

Andrée utazása.

Budapest, április 7. (Saját tud. táv.)
Ekholm, Andrée egykori kísérője kéte-
lyét fejezte ki azon hírek felett, mintha
Andrée Alaskába érkezett volna. Ha ez
a hír való volna, ekkép nyilatkozott Ek-
holm, akkor Andrée Viktorián át távira-
tozott volna, vagy pedig maga utazott
volna Viktoriába. Ekholm lehetetlennek
tartja, hogy Andrée léggömbjével Alaská-
ban szállott volna le, ellenben a jégen
át, vagy fóká-radászó hajókon eljutha-
tott oda.

A francia költségvetés.

Budapest, április 7. (Saj. tud. táv.)
A párisi kamara tegnapi esti ülésében
ismét elvetette azokat a változtatásokat,
amelyeket a senatus a költségvetésén
eszközölt. A senatus, melyhez a törvényt
erre újra visszaküldték, újabb változaso-
kat öit úgy, hogy a költségvetésnek ma
megint vissza kell kerülnie a kamarához.

Vegyes hírek.

Sz.-Pétervár, április 7. (Saj. tud. táv.)
Miklószár Mar Jonau sziro-kaldeus
püspököt, aki tegnap négy más lelkész-
szel és 15.000 sziro-kaldeus hívővel együtt
áttért az orthodox hitre, a szent szynodus
főgondnokának segédje útján üdvözölte.

Sz.-Pétervár, április 7. (Saj. tud. táv.)
A »Neva« jege Schüsselburgnál tegnap
megindult.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezete.

A budapesti köztisztviselők fogyasztási
szövetkezete VI-ik rendes évi közgyűlésén egy-
hangulag megváltoztatta címét és alapsza-
bályait, melyekben — a mint azt lapunk leg-
utóbbi számában jeleztük — országos szerve-
zetnek tette le alapját.

A vidéki szövetkezetek mint jogi személyek
lépnek be a központba.

A központhoz való viszonyukat esetről-
esetre megállapítandó szerződés fogja sza-
bályozni.

A központ ellátja a vidéki szövetkezetek
egyazon árukkal, melyeket a központ-
ban fogyasztanak. Hitelt nem nyújt.

Emittést érdemel az alapszabálynak azon
intézkedése, hogy a tagok mindaddig nem kap-
ják kezükhez az évenként javukra visszatérít-
endő százalékos hasznót, míg az összeg a
300.000 koronát meg nem haladja.

A tisztviselők komoly gondolkozását jel-
lemzi, hogy ezen nagy megszorítást tartalmazó
határozatot egyhangul lelkesezettel hozták. Az
igazgatóság a nagy forgó tőkével önnálló mé-
szárszékkel, termelőktől való direkt borbevásár-
lást, szövetkezeti házépítést stb. üdvös intéz-
kedést tervez. Az igazgatóság és a felügyelő-
bizottság tagjainak megválasztása után, az in-
dítványok során, a szövetkezet köszönetet mon-
dott Darányi földművelésügyi miniszternek az e
napokban adományozott 2500 forint hozzájár-
ulási összegért, mely az immár szökké vált
helyiség kibővítésére és egyéb hasznót hajtó
befektetésre fordított.

Bő köszönet jutott még a szövetkezet gon-

dos vezetéseért Bedő Albert orsz. képviselő
elnöknek, az igazgatóságnak és a felügyelő-
bizottságnak (elnöke Sztróiny József), valamint
az ügyvezető igazgatónak Czuczor Józsefnek.

A vetőmagszállítási kedvezményeket, a
melyeket a kereskedelemügyi miniszter, a föld-
művelésügyi miniszter kérelmére, a m. kir.
államvasutak vonalain elrendelt, a m. kir.
államvasutak kezdeményezésére április hó
végéig terjedő érvényvel az összes önnálló
helyiérdekű vasutak is engedélyezték.

TÖZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonafőzsde.

Készáru búzában az irányzat szilárd volt.

Határidők.

Budapest, április 7.

Buza őszre	— — — — —	9.32
Buza tavaszra	— — — — —	12.30
Tengeri	— — — — —	5.31
Rozs őszre	— — — — —	8.64
Zab őszre	— — — — —	6.88

Értéktőzsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, április 7.

Déli vasut	— — — — —	406.1/2
Rimamurányi	— — — — —	251.—
Magyar jelzalog	— — — — —	254.—
Magyar leszámítoló	— — — — —	251.1/2
Iparbank	— — — — —	101.25
Budapest közuti	— — — — —	400.1/2
Kereskedelmi bank	— — — — —	1404.—
Villamos vasut	— — — — —	275 3/4
Salgótarjáni	— — — — —	3.—
Waggon-kölcsön	— — — — —	038.26

Bécs, április 7.

Az irányzat szilárd.

Oszt. hitel	— — — — —	855.20
Magyar hitel	— — — — —	875.—
Allamvasut	— — — — —	344.50
Birodalmi márka	— — — — —	58.76

Hivatalos arfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsde 1898. április 7-én.	
Magyar aranyjárdék 1/2%	121.—
Magyar koronajárdék	99.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	119.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.45
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	100.60
Horvát-szlavon föld terhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	160.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	141.—
Oszt. járdék papírban	102.—
Oszt. járdék ezüstben	102.—
Oszt. járdék aranyban	122.25
Oszt. korona járdék	102.—
1860. Oszt. államorsjegyek	143.75
Oszt. magyar bankrészevény	920.—
Magyar hitelbankrészevény	3 5.25
Oszt. k. l. t. részvény	355.—
Pá is vista	344.50
20 márkás arany	951.—
Német birodalmi márka	58.75
London vista	120.45
Páris vista	476.2 1/2
20 márkás arany	11.74

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Fa eladás.

A nagyváradai I. sz. Nagyprépostság
tulajdonát képező görbedi »Kis-Lunka«
erdőben a tenke—kötegyáni vasutvonal
kiépülése folytán egy 3.6 cat. holdnagy-
ságu, 40 méter széles, a természetben
is kitűzött vonalon található összesen
1090 darab tölgy, kőris, szil és gyer-
tyán szálfa nyilvános szóbeli árveré-
sen eladatik. — Az árverés a folyó-
évi ápril hó 18-ik napján d. e. 11 óra-
kor Nagyváradon a káptalani erdőhi-
vatalban — Sal Ferencz—utca 804.
szám alatt fog megtartatni, ugyanott az
eladási feltételek megtekinthetők.

Kelt Nagyváradon, 1898. ápril 5-én.

137 2-3

Török László s. k.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Erődi H. cukrászata

Nagyvárad Fő-utca.

Elvállal és pontosan teljesít, ugy helyben, mint vidéki mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket

mérsékelt árak mellett.

Vidéki rendelések gondos csomagolás és pontos szétküldés következtében rendes időben és sértetlen állapotban érkeznek.

Párisi desszertek a lá Kugler és diszbonbonnierek ugyanott kaphatók.

Ugyanott húsvéti cukor és selyem-, plüs-, és atlasz-disztojások 3 krtól 10 forintig kaphatók.

116 10-10

RITTER RICHÁRD

cukrászdája

NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Vagyok bátor a n. é. közönség szives figyelmét felhívni a közeledő húsvéti ünnepek alkalmára és dús választéku kiállítást rendeztem alkalmi készletből, úgymint: tojás 3 krtól feljebb, mindenféle bonbonnierek diszes kivitelben, melynek szives megtekintésére a közönség figyelmét kérem.

Továbbá nagy választékban kaphatók naponkint friss saját készítményű Kugler-süteményeim, ugyszintén cukorkáim és liquerjeim. Pontosan és a legmagasabb igényeknek megfelelően szállítok: ünnepi diós, mákos, tejes kalácsot.

Bátorkodom egyúttal a n. é. közönség b. figyelmét az egyedüli nálam kapható spanyol palaczkos boraimra és francia pezsgőimre felhívni

Nagyra becsült megrendeléseiket és pártfogásaikat alázattal kéri

Ritter Richárd,

cukrász Nagyvárad, Bémer-tér.

114 9-10

Sürgőnyozim: Ritter cukrász.

Telefon összeköttetés.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

		Korona
Készpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	1 " "	80000
	1 " "	70000
	2 " "	60000
	1 " "	40000
	5 " "	30000
	1 " "	25000
	2 " "	20000
	3 " "	15000
	31 " "	10000
	67 " "	5000
	3 " "	3000
	422 " "	2000
	763 " "	1000
	1238 " "	500
	90 " "	300
31700 " "	200	
3000 " "	170	
4000 " "	130	
50 " "	100	
3000 " "	80	
2000 " "	40	

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyelési esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.- frt**
 „ fél „ „ „ „ **3.- „**
 „ negyed „ „ „ „ **1.50 „**
 „ nyolcad „ „ „ „ **— .75 „**

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beklü-dése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díj-talanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztálysorsjá-tékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) **100,000, 30,000, 5000**, vala-mint számos **2000, 1000, 500** és **300** koronás nyere-ményt nyertek főuradánknak, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II-ik magy. kir. osztály-sorsjáték I-ső húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztályu húzás előtt az első osztályu sorsjegyek elkelnek és igazunk is volt, mert még köz-velten az első osztály húzása előtt a bel- és kültöld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 15-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

Török A. és Társa

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusító

Budapest, V., Váci-körut 4/A.

Nagyvárad-Szöllősi Gőz-Sörgyár

Pecze-Szöllős (Nagyvárad mellett.)

Van szerencsénk a n. é. fogyasztó közönségnek a főzdeinkben készült kitünő minőségű, erősen főzött és megfelelőleg érlelt

László- és Márcziusi sört

ajánlani.

Tekintve, hogy az ősz folyamában tetemes költséggel nagy szabásu és kitünő rendszerű új ászok és jégpin-czét építettünk, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden tekintetben kifogástalan, kitünő termékünkkel a leg-messzebb menő igényeket is kielégíthetjük.

Megrendeléseket úgy hordók, mint 50 palaczkot tartalmazó ládákban közvetlen gyártelepünkön Pecze-Szöl-lőson (Nagyvárad mellett) avagy városi irodánkban Nagyváradon fogadunk el.

Nagyvárad-városi vevőinknek a sört saját fogatunkon házhoz szállítjuk.

106 6-15

Árjegyzékkel kívánatra kézséggel és bérmentve szolgálunk.

Kérve a n. é. közönségnek további szives pártfogását, maradunk szolgálatára készen.

kiváló tisztelettel

Nagyvárad-Szöllősi Gőz-Sörgyár.

Jelzálogkölesönt

filoxera által elpusztított szőlők ujonai befásítására 5³/₄%, termő szőlőkre 5%, városi és nagyközségbeli házakra 5 és 6%-ra.

Földbirtokra:

65 évi törlesztésre	4 ³ / ₄ %.
63 ¹ / ₂ " " " "	4 ¹ / ₄ %.
50 évi törlesztésre	5 %.
30—40 évi törlesztésre	6 %.
20—30 évi törlesztésre	7% mellett

ajánl és felvilágosítást nyújt 20 kr. válasz bélyeg ellenében Horváth Ede

64 13—0

Pilis-Csabán.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-sele magvak.

Ausatzzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER^{-féle} hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám a. létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

26—0

HUSVÉTI ÜNNEPEKRE.

Legszebb cukor, selyem és plüsché tojások. Bonbonierek, legnagyobb választékban.

* Cukorkák, csokoládé desszertek. *

Kugler sütemények és cukorkák egyedüli elárúsítása.

Valódi prágai sódar 2¹/₂-3 kilós kaphatók

Diósy Ödön csemege üzletében
Nagyvárad, Bémer-tér.

124 5—6

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

NAGY VÉGELADÁS!

Még csak e hóban

FREIBERGER ALBERT-nél,

hol a legszebb
napernyők, ruhák, blousok,
kalapok és virágok
potom áron kaphatók.

Még csak e hóban!

Még csak e hóban!

Hatóságilag engedélyezett végeladás!